

עזר ויצמן
— שיחור בתשובה!

אולם לזר גולדהבר לא הסתפק בחיבור יות ובחלומות. הוא השתדל לגלות כשרות נות צעירים, לתת להם הזדמנות להצליח, לעיץ להם עצות טובות. 44 שנית חייו גדושה שותהתלאות לא גולו ממנו את אהבת האדם. איני מקנא בנפוליון על תהילתו הצבאית, אמר ה א, אני מקנא בו רק על היותו השדכן הגדול ביותר בעולם.

בחדש שעבר גילה לזר את תגליתו החדשה ביותר שהעלתה אותו על פסים גם ליוניים: הוא נכנס לחנות מכולת, לשות כוס מיץ, נוכח לדעת כי הכוס מלוכת, נכנס לשטוף אותה במטבחו של בית קפה סמוך. במטבח עמדה נערה יפהפיה ועסקה בשטיפת כלים. הכוס צנחה מידי גולדהבר והתנפצה לרסיסים.

רות! קרא ברמזו כלפי הנערה, את שוטפת הכלים חייכה: צדקת. שמי באמת רות.

היא לא ידעה קרוא וכתוב ולא שאפה להיות לכוכת-קולנוע, סיפר גולדהבר, יכולתי למצוא לה רק שימוש אחד: נשאתי אותה לאשה.

אולם כאשר חלפו הימים הראשונים של ירח-היבש, סטה לזר גולדהבר במקצת מהשקפתו כי אשתו היא גלגול של רות המראביה. אמר הוא: היא מזכירה לי יותר את דלילה.

דרכו של כהן

אנגלי בעל מראה נורו הגיע בשבוע שעבר יחד עם אשתו למושב כפר-דנאל, הן שוכן בין הרי יהודה, ארבעה קילומטרים מן הגבול הירדני. מטרת בואו: להיות מופת ליהדות-בריטניה, לשכנע אותה כי לא רק בני נוער, אלא גם מבוגרים חייבים להיות ולעבוד בישראל — לפחות משך חודשים מספר.

מאחורי גותן באודן באנט נשאר 63 שים של גישה נוצרית לחיים ומעבר פת-אומי לציונות. הוא חונך וגודל ברוח הכנסייה האנגליקנית, התגייס לצבא בהיותו בן 15, עלה במהרה לקצונה.

פגישתו הראשונה של באנט עם הציונות היתה בשנת 1917, כאשר השתתף בכיבוש הארץ מידי התורכים, במסגרת גדודיו של גנרל אלנבי, אולם אז לא היתה לו שהות להכיר מקרוב את החלוצים בוגר-הארץ: היא נפצעה קשה באחד הקרבות, נאלץ לותר על הקריירה הצבאית, וחזר לאנגליה, פתח בית-מרנוע קטן בפייטון, דבונשייר. בן-מזו הפגיש שרת באנט ככה אנליקאני.

הפגישה השנייה עם הציונות היתה בשנת 1940. באחד הימים עבר באנט ברחוב לונדוני, היה עד ראייה להתפרצות אנט-שמית. תופעה זו, שהיתה זרה לו לחלוטין עוררה בו מחשבות על הבעייה היהודית בכ"ל. "כיצד יכולים בני-אדם, המכנים את עצמם בשם נוצרים לשנוא בני-אדם אחרים, אך ורק בגלל היותם שונים מהם?" שאל הכהן את עצמו. הוא התחיל לעיין ב"ספרות שעסקה בבעייה היהודית, אך המצב נראה עדיין מעורפל.

הרצאות, קורסים, סרטים. הערפל (המשך בעמוד 12)

קודש לטובת הכלל. ביום זה יעבוד חינוס. דבריו של המזכיר, כפי שאפשר היה להיוור כח ממקרה הסלת המס, נהפכו בגוש-חלב לחוק שאין לערער עליו.

תושבי הכפר מתרחשים. הרחבה זאת של התוכנית המקורית הביאה את תופיק שולי, גיסו של המזכיר וחניך מספר קורסים של ההסתדרות, לרעיון משלו: מדוע לא יוסט הכביש ממהלכו באופן שי אפשר יהיה להקדיש חלק מהחומרים והעי בודה גם לביתו, הזקוק לא פחות מאחרים לגור חדשה? אם נכונה השמועה, נראה כי הרחבת הכביש יתה מעשה מרחיק לכת מדי אפילו לגבי אופי גועו כשל עלם. דבר אחד ברור: ארע הסיכוסך בין השניים, שגרם לתופיק שולי לנסוע לתל-אביב ולספר למחלקה הערבית של ההסתדרות על המעילות.

אם חשב שולי כי גילוי עורר רעש גדול מדי, הרי שלימודיו בתורת האזרחות הושלמו בפסוקו של אגסי בצורה ברורה ביותר.

שופט גרעדי

בקש עליהם רחמים —

אולם היה ברור שיש לפצות גם אותי. התוצאה: רשימותיו החלו מופיעות השבוע במפא"ין הדור, תחת החתימה: תופיק שר לי, סופרנו המיוחד בגוש-חלב. אמר השבוע אחד מתושבי גוש-חלב: "לגבי, היתה זאת ההוכחה הטובה ביותר לכך שהערבים השיגו שוויוניות מלא בישראל: גם להם מותר כבר למעול!"

דרכי אדם

גילית בועז

שאיפתי הגדולה ביותר היא לא להיות אדם מפורסם, אמר לזר גולדהבר במצצו סיגריה ובלגמו קפה בבית-הקפה הירושלמי כטרה.

לגולדהבר היו כמה וכמה שאיפות אחרות, אולם זאת היתה שאיפה היחידה שהתגשמה עד כה. הוא למד משפטים בגרמניה, אך היטלר גרש אותו מספסל-הלימודים; הוא הפיק סרטים במצרים (סרטי אוראניה), אך חלה בצהבת, הוכרח לעבור לישראל; הוא חלם על אירגון פסטיבל יין בזכרון יעקב, אך אחרים זכו להפוך את החלום למציאות.

"זה גורלי" נאח גולדהבר, אני חולם — ואחרים מגשימים את חלומותי.

גידגוד מודרני. אולם היה חלום אחד, אשר גולדהבר התעקש להגשימו בכוחות-עצמו: מו: הפקת סרטים תנכיים בישראל. ארצנו היא היחידה בעולם, אשר יכולה להתפרנס מן התניך ולשוב ולחיות אותו, היה היא אימרה בהתלהבות.

יתר על כן, לזר גולדהבר האמין כי הן ישראלים של ימינו הינם לא פחות (ולא יותר) מאשר לגולים של דמויות תנכיות. "כל אחד מאיתנו חייב לבדוק ולמצוא איוו דמות נתגלגלה בו, אני, למשל, איני אלא גילגול מודרני של בועז."

* בין היועץ המשפטי חיים כהן ושר המשפטים רוזן.

רבי מאיר, שנפסה בכעלה על שקילל את הן שושעיים, הנית גלעדי (הנשוי לאשה בלונדית יפהפיה) את היסוד לאגודה הממלאה חלל אמיתי בחיי הארץ.

הגליל

אזרחות שימושית

"מה שטב למפא"י — טוב גם למדינה". במלים אלה נתן השבוע אליהו אגסי, המר כיר השחרחר של המחלקה הערבית בועז הפועל של ההסתדרות, שיעור באזרחות שימושית לתופיק שולי, פעיל ההסתדרות והנוער העובד בכפר הגלילי גוש-חלב, אחד הכפרים המעטים שלא נועזו עלידי יושביו במלחמת תש"ח.

לא היה זה שיעור תיאורטי גרידא: הוא היווה סיכום הולם לשורה של פעולות ש"התבססו על הנחה מובנת-מאלה זאת. דרך העפר העולה מדרך המלך אל הכפר היתה זקוקה מכבר לטיפול יסודי. כל עוד הרגרי שו בכך רק הפלחים לא היה המצב האור כל כך, אולם משהרגישו בכך גם פקידי הן ממשלה הבאים במכוניותיהם לגבות מסים, החליט משרד-העבודה להקציב 1000 ימרי עבודה לסלילת הדרך, להקל עלידי כך גם על חוסר-העבודה המעיק.

מזכיר תלת-ממרי. משרד העבודה התעלם מן העובדה שסלילת כביש דורשת גם עבודת מכונות, שעבודה יש לשלם בכסף. פתרון בעייה זאת הוטל על כתפיו המפגלחיות הרחבות של חא: עלם, 30, הנושא שלוש משרות נכבדות בכפר: מזכיר סניף-ההסתדרות, מזכיר לשכת-העבודה, בעזרת סמכות מן שולשת זאת הטיל על התושבים נושאי-תעודות-הזהרות, כלומר אורחיה החוקיים של מדינת ישראל, מסגולגולת של 2,5 ל"י — ועם הנבייה החלה, בשעה טובה, גם העבודה.

ואו היררהו כמה מנכבדי הכפר בדבר, החליטו שהאבנים והומריה-הבניין המובאים במכוניות והמ נחים בידי פועלי הדחקה*

שופט ירדיהקו

למות הבריונים:

יכולים ליהפך לא רק לדרך סלולה אלא גם למבנים פרטיים שימושיים ביותר. הם מר הרו למזכיר התלת-ממרי, הסבירו לו כי אופן מורחי אמיתי כי לטובת המדינה, בדרך המוסברת לעיל, יש לשלוח את הפועלים למקומות המתאימים.

הכביש הנודר. 1000 ימרי-העבודה ש"הוקצבו עלידי משרד העבודה לא הספיקו לסיום העבודה, על כל התוספות ההכרחיות, אולם למזכיר הממולה היה פתרון מקורי גם לבעייה זאת: כל פועל דחק יעבוד חמישה ימים בתשלום וביום הששי —

בשכונתו של רבי מאיר היו בריונים והיו מצערים אותו הרבה. התפלל עליהם רבי מאיר שימותו. אמרה לו ברורה אשתו: היצאת מן העתך? משום שנאמר "יתמו חסאיים" וכי נאמר חוטאים? חסאיים נאמר! כיוון ש"יתמו חסאיים" מן הארץ ורשעים עוד אינם, אלא, כי קש עליהם רחמים שיחזרו בתשובה ולא יהיו עוד רשעים.

** בשכר 2,5 ל"י ליום

ישבו בגושם, נזכר באחד מסעיפי פקודת הן חוק הפלילי 1936, המחייב את ההורים לדי אוג לבריאות ילדיהם.

הסעיף הפועל. משפחות השוכתים הועברו למשטרת הצפון. מחנה האוהלים התרוקן, פרט לכמה רחקים שנשארו במקום, כדי לשמור על החפצים מפני זרים — ומפני הגשם.

בתי-סוהר

חחוץ לחומות

באולם המהודר של בית ציוני אמריקה ב"תל-אביב התערבבו באיהם של שני כינוסים, הצליחו בקושי למיין איש את רעהו. היה ערך סמלי למיגוש: כי הכינוס האחד היה של רופאי המדינה, שתפקידם לרפא את הן פרט, ואילו השני היה כינוס-היסוד של הן אגודה לשיקום האסיר והעבריי, שתפקידה ל-פא את החברה.

אחד הראשונים שהבינו כי בתי-הסוהר היא ישראל מעניש את האסיר, אך אינו מרפא אותו, היה עזר-דין צעיר ושחרחר, רם סו לומון. הוא לא התייחס להבנה זו באדישות, כי הוא היה אותה שעה, נציב שרות בתי-הסוהר בישראל.

לכן נסע לחוץ-לארץ, סירר במיתקנים הן חוישים ביותר בעולם, הביא עמו את ההישגים האחרונים של המדע: הצעות מעשיות ל"הפיכת בתי-הסוהר למקום המיועד לנסוע גאותה באחריות חברתית בלב האסיר, להחזירו לחברה כאדם מתוקן.

ההצעות אבדו, אך שהיא, במסדרונות הן אדישות הממשלתית, במאבק בין שרות בתי-הסוהר לבין המשטרה, השולטת על בתי-הכלא, בין שרות בתי-הסוהר ומשרד הסעד (השלט על המוסדות לעבריינים צעירים), ידם להשיג שיתוף-פעולה במשרדי הממשלה.

לא להרגיז. אותה שעה נבט בלב רבים, הקרובים לבעייה, הרעיון להקים אגודה ארצית לשיקום האסיר, שתבוא במגע עם הן אסיר עוד בהיותו בבית-הסוהר, תעזור לו להתגבר על תקופה שהיא, לדעת מדען בריטי, עינש קשה יותר מעצם הישיבה מאחורי הן סרג: תקופת שיבתו של האסיר לחברה המתכחשת לו, מסרבת להעסיקו בעבודה שויה, זורקת אותו חזרה לעולם הפועל.

קבוצה של יומים, עזר-דין ושופטים, יסדו את האגודה בשקט. היה נימוק לשקט זה: היוזמים לא רצו להרגיז איש, הבינו כי הצלחת המפעל תלויה במידה שיעלה בידם להשיג שיתוף-פעולה מכל משרדי-הממנה שלה.

כשהתכנס השבוע כינוס-היסוד, הובח כי המפעל הצליח: שני שרים, היועץ המשפטי והמפקח הכללי של המשטרה קישטו את שול-חן הנשיאות, הדגישו כי מוסר היהדות מחייב לכלית את החסאים מן הארץ, אך לא לכלות את החוטאים.

הקהל — מורכב כולו מעורכי-דין, שופטים (ביניהם: שופט מחוזי נתן ברזוכאי, שופט שלום ראשי עמנואל ירדיהקו), קציני משטרה ושרות בתי הסוהר, מעסקנות ועסקנים (שיצטרכו לשאת בעול המעשי) — הקשיב לדבריו של היוזם-הפוחת, השופט ברוך גלעדי. בצטטו את ברוריה, אשתו של

שופט מחוזי ברזוכאי

אל תתפלל —